

## **Cuvânt pastoral la Sărbătoarea Învierii Domnului**

**† IRINEU,**

**PRIN HARUL LUI DUMNEZEU ARHIEPISCOP AL ALBA IULIEI**

***Cinstitului nostru cler, cinului monahal și binecredincioșilor creștini  
din Eparhia noastră, har și pace de la Dumnezeu, iar de la noi  
părintească binecuvântare!***

**Iubiți fii duhovnicești,**

***Hristos a înviat!***

După Învierea Sa din morți, Mântuitorul nostru Iisus Hristos S-a arătat ucenicilor Săi și aceștia s-au bucurat „văzându-L pe Domnul” (In. 20, 20). Prin prezența Sa în mijlocul lor, Biruitorul morții a șters lacrimile din ochii lor. Apostolul Toma n-a fost prezent la arătarea din Duminica Învierii și, prin această absență, el a pierdut satisfacția de a-L vedea pe „Începătorul vieții” (Fapte 3, 15). Totodată, el nu s-a putut împărtăși de bucuria pe care cei zece ucenici au avut-o întâlnindu-L pe Cel Care murise pe cruce și fusese îngropat în mormânt.

Când ucenicii i-au spus lui Toma că L-au văzut pe Domnul, ei au mărturisit aceasta cu mare încredere și, totuși, Toma nu se putea convinge de vestea surprinzătoare ce-i parvenise. Pretinzând o experiență personală, el declară cu onestitate că nu va crede dacă nu va avea dovezi palpabile: „Dacă nu voi vedea eu în mâinile Lui semnul cuielor și dacă nu-mi voi pune degetul meu în semnul cuielor și dacă nu-mi voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede” (In. 20, 25). Acest ucenic, o săptămână întreagă, a fost bântuit de chinurile îndoielii, pe când ceilalți ucenici erau plini de bucurie.

*Dreptmăritori creștini,*

După opt zile, adică în Duminica următoare, Iisus Se arată din nou Apostolilor Săi, de data aceasta fiind și Toma împreună cu ei. Salutându-i, le zice „Pace vouă!”, după care îi zice lui Toma: „Adu-ți degetul tău încoace; și vezi mâinile mele; și adu-ți mâna Ta și pune-o în coasta Mea; și nu fi necredincios, ci credincios!” (In. 20, 27). Aceste cuvinte sunt un reproș implicit la necredința lui Toma, dar și o expresie a bunăvoinței lui Hristos față de slăbiciunea Apostolului Său. Îndemnul de a nu fi necredincios, ci credincios, reamintește faptul că, în fond,

credința nu se bazează pe vederea naturală. Sfântul Ioan Gură de Aur ne asigură zicând: „Atunci avem credință, când nu ne mărginim numai la ochii trupului, ci vedem cu ochii minții cele ce nu se văd”.

Nu ni se spune dacă Toma a răspuns invitației de a pipăi rănilor pe care Iisus i le arăta. Probabil că nu a făcut-o. Vederea rănilor îi va fi fost suficientă. Atunci când Mântuitorul răspunde celui care suferă, îi arată mai întâi, precum lui Toma, mâinile Sale străpunse de răni și, doar când vede aceste răni, omul poate simți cu adevărat „înfricoșata prezență a divinului în fiecare clipă a sărmaneii noastre vieți”, precum afirmă scriitorul francez Georges Bernanos (†1948). Uimit de evidența faptului, Toma recunoaște nu numai realitatea Învierii, ci și dumnezeirea lui Iisus, exclamând cu profundă convingere: „Domnul meu și Dumnezeu meu!” (In. 20, 28). Această mărturisire dovedește că inima sa este acum deplin și definitiv pătrunsă de harul credinței.

Lipsa inițială a lui Toma, la auzul veștii despre Înviere, nu trebuie înțeleasă ca o expresie a unui scepticism dizolvant. Această neîncredere a sa exprimă dorința de a fi într-un tot sigur, prin apelul la proba senzorială. De aceea, în imnele Bisericii, cântăm: „Necredința Tomei ne-ai arătat-o roditoare de credință, Hristoase!” și, de asemenea, exclamăm: „O, nevinovată îndoială a lui Toma! Inimile credincioșilor la cunoștință le-a adus”. Transformarea îndoielii lui Toma în credință l-a condus pe acesta la cea mai clară mărturisire a dumnezeirii Mântuitorului, Căruia I se adresează ca „Domnul meu și Dumnezeu meu”. Prin aceste cuvinte, „fericitul Toma a dat mărturia cea mai dreaptă despre Hristos”, cum ne încredințează Sfântul Chiril al Alexandriei.

Apostolul, care foarte adesea este numit „Toma necredinciosul”, merită să fie respectat pentru credința sa. El s-a îndoit, dar îndoiala sa avea scopul de a cunoaște adevărul. El nu a stat în îndoiala sa, ci a permis lui Iisus să-l aducă la credință. Orice creștin trebuie să fie conștient că îndoiala este un obstacol în înaintarea pe calea vieții. De aceea, este dator să o îndepărteze din suflet, considerând-o cel mult ca o fază premergătoare în drumul său spre fortificare duhovnicească. E bine să ne amintim de următoarele cuvinte ale Sfântului Vasile cel Mare: „Fericit este acela care nu s-a îndoit de Dumnezeu. Fericit este acela care n-a avut gând necredincios despre Cel Ce ne-a zidit”.

Mântuitorul n-a fost aspru cu Toma, ci prin cuvinte blând-mustrătoare îl invită să se convingă. Domnul știa că îndoiala lui sinceră era izvorâtă din dorința de a-și consolida credința, după verificare. Clement Alexandrinul ne spune: „Bun lucru este cercetarea unită cu credința, care, pe temelia credinței, zidește cunoașterea cea măreață a adevărului”. Deci, a cerceta despre Dumnezeu pentru a descoperi este un lucru mântuitor. Se cuvine să-i compătimim pe cei cu inima împietrită sau care cer dovezi prin simțuri pentru o certitudine rațională. Acestora

trebuie să le spunem că Toma a verificat în numele întregii omeniri, iar credința lui matură a fost răsplătită cu pacea și cu lumina Învierii.

*Iubiți credincioși,*

Sfinții Apostoli, văzându-L pe Domnul înviat, s-au bucurat și, convingși de puterea Sa dumnezeiască, L-au mărturisit pretutindeni, aducând multe suflete la credința creștină. Neamul nostru a primit de la început „credința cea bună” (I Tim. 6, 3), ea fiind pentru el un far luminos ce l-a condus prin întunericul multor vitregii istorice. Uniți în cuget și în simțire și încrezători în providența divină, românii au purtat o luptă aprigă pentru dreptate socială și libertate. Aceasta a fost încununată, în urmă cu un secol, cu abolirea robiei seculare și cu realizarea visului lor de aur: formarea României întregite. În acea zi luminoasă, la Alba Iulia, după rugăciunea rostită de episcopul Miron Cristea, cei prezenți au intonat imnul *Deșteaptă-te, române*, încât „din ochii tuturor curgeau sfinte lacrimi ale învierii noastre naționale”.

Acum, în anul 2018, proclamat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române *Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918*, suntem chemați să exprimăm recunoștința noastră față de Dumnezeu, „Împăratul neamurilor” (Apoc. 15, 3). El ne-a ajutat să vedem înfăptuirea statului nostru unitar român, astfel „clădindu-se temeliiile fericirii noastre naționale viitoare”, cum afirma atunci „bătrânul nației”, George Pop de Băsești. Datori suntem cu toții să păstrăm unitatea de credință și de neam, să prețuim tezaurul nostru etnic și să manifestăm cu elan sentimentul patriotic de care au fost animați înaintașii noștri bravi și bărbății Marii Uniri. Oricare ar fi obstacolele și nedumeririle privind viitorul nostru și al țării, dacă noi, românii, Îl iubim pe Mântuitorul înviat și trăim conform Legii dumnezeiești, binecuvântările Sale și darurile Învierii vor umple casele noastre și toată România Mare.

Al vostru către Hristos-Domnul rugător,

† IRINEU

**Arhiepiscop al Alba Iuliei**